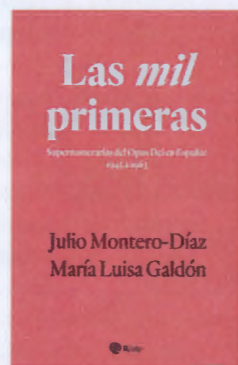

LLIBRES

Las mil primeras **Supernumerarias del Opus Dei** **en España: 1945 a 1963.**

Julio Montero Díaz y María Luisa
Galdón
Ediciones Rialp, 2024,
502 pàg.

L'Opus Dei és una institució relativament nova. Encara no ha complert els cent anys, la qual cosa —en la història de l'Església i de les seves nombroses institucions— és un període més aviat breu. Més recent resulta encara la història de les supernumeràries, dones de l'Obra sense compromís de celibat disposades a buscar la santedat enmig del món vivint en plenitud cristiana la seva realitat familiar i professional i romanent en el seu estat (solteres, casades o viudes).

Els autors han tractat de narrar la història del “període de preparació i inici de l'acció de les supernumeràries en el desenvolupament de l'Opus Dei a Espanya”. Per tant, podem dir que

es tracta d'un llibre d'història, encara que pròpiament hauríem de parlar d'un llibre de micro-històries personals i d'història col·lectiva d'una generació de dones.

És un llibre ben escrit, documentat, que es basa en nombroses entrevistes, cartes, diaris i notes. Sobretot, és un llibre que es llegeix de grat, i que permet compartir els problemes, angories, inquietuds i alegries d'aquest conjunt de dones de l'Opus Dei, i conèixer el conjunt de la societat femenina espanyola d'aquell moment.

La història de “les mil primeres” es remunta a 1945, quan les primeres supernumeràries demanen la seva admissió a l'Opus Dei, i acaba el 1963. Els autors s'acosten a aquestes dones per descriure com van arribar a conèixer l'Opus Dei i el seu missatge de santificació del quotidià, i com van intentar portar a la pràctica el missatge malgrat que, sovint, van xocar amb la mentalitat i costums tancats de l'època.

Al llarg d'aquests anys (1945-1963), el nombre de supernumeràries va augmentar notablement i es va organitzar la formació i atenció de totes aquestes persones que s'acostaven a l'Opus Dei. Els autors han tancat la seva història el 1963 per considerar que allí es va produir un canvi d'era i que el món, a partir d'aquesta data, va deixar de ser tan homogeni com era.

El llibre està molt ben estructurat, encara que es decanta clarament cap als primers anys, als quals dedica el major nombre de capítols. S'inicia amb un capítol introductori i un altre sobre la situació d'Espanya en els anys 50. A continuació, el gruix del text es dedica a tres moments diferents, a mode de tres grans generacions.

Els capítols 2, 3 i 4 es refereixen al període 1945 a 1954. En aquesta primera etapa destaca la idea que les dones que s'acosten a l'Opus Dei “tenien la convicció que acabaven de descobrir una cosa que ja venien buscant” (p. 145) perquè llavors no es contemplava que una persona casada pogués tenir una vocació sobrenatural. Madrid i Catalunya (Barcelona, Terrassa, Girona) són els focus on es concentren la majoria d'aquestes dones.

Els capítols 5 i el 6 es dediquen als anys que van des de 1955 a 1960. Durant aquests anys segueix el ritme de creixement, i s'amplien els llocs on hi ha supernumeràries, la qual cosa implica millorar l'atenció i el “creixement cap a dins”. En aquesta etapa es multipliquen les iniciatives promogudes per les supernumeràries (associacions benèfiques, llibreries, educació d'adults, una guarderia, escoles llar, dispensaris)

El capítol 7 es dedica a l’“enlairament de l'expansió” entre 1961 i 1963. El llibre finalitza amb un retrat col·lectiu de les primeres 1.000 supernumeràries, indicant les característiques que van tenir en comú i ressaltant el caràcter de pioneres, la iniciativa, la profunda pietat, i —sobretot— les ganes de canviar el món on vivien il·lumi-

nant-lo amb l'esperit cristià i començant per elles mateixes.

El llibre té alhora valor formatiu i informatiu. Formatiu perquè ensenya com aquestes persones van viure la seva vida amb plenitud, intentant trobar Déu enmig de les tasques quotidianes, i com, a més, van destacar per la magnanimitat i intrepidesa a l'hora de tirar endavant tasques apostòliques, per sobre de les possibilitats que els atorgava la societat del moment.

Informatiu, perquè dona dades importants sobre l'expansió de l'obra i la seva organització, per sobre de qualsevol tipus de secretisme o manca de transparència. Si es desitja informació sobre les supernumeràries de l'Opus Dei, la lectura d'aquest llibre és una bona oportunitat.

Mireia Tintoré

Creure i mirar d'entendre **Memòries d'un historiador de la** **filosofia i la teologia**

Josep-Ignasi Saranyana
Publicacions de l'Abadia de
Montserrat,
Barcelona, 2024,
523 pàg.

Estem davant d'unes memòries amb un títol una mica intrigant que, d'alguna manera fa intuir que parlarà de qüestions de fe però també de pensament. Com el mateix autor reconeix, el títol recorda una mica aquella famosa frase de sant Anselm, *Credo ut intelligam* (crec per entendre), però d'una manera més modesta: “crec per mirar d'entendre” i això és el que fa en aquesta obra Josep-